НАУЧНИ ТРУДОВЕ НА УНСС (4) 2026, АКАДЕМИЧНО ИЗДАТЕЛСТВО УНСС
ISSN (online): 2534-8957; ISSN (print): 0861-9344; https://rp.unwe.bg
DOI: https://doi.org/10.37075/RP.2026.4.01

ПРОФ. ЛЮБЕН ДИКОВ – ЖИВОТ, ОТДАДЕН НА РАЗВИТИЕТО НА ПРАВОТО И ПРЕПОДАВАНЕТО[1]

Захари Торманов[2]
e-mail: ztormanov@unwe.bg

Резюме

Любен Диков е водещ учен и преподавател от първата половина на XX век. Близо две десетилетия проф. Любен Диков е преподавател в Свободния университет, като чете важното за изграждането на бъдещите икономисти и управленци Търговско право. За нуждите на Свободния университет той подготвя и издава първият в България цялостен курс по търговско право, в два тома. Ключовите му и фундаментални приноси в науката са в областта на гражданското, облигационното, вещното, семейното и търговското право.

Ключови думи: проф. Любен Диков, развитие на българската частноправна теория, правна модернизация, първи български цялостен курс по търговско право, преподаване в Свободния университет (УНСС)

JEL: K11, K12, K15

Увод

Уважението към първопроходците, поставили основите на днешния Университет за национално и световно стопанство, изисква тяхното дело да бъде отбелязвано и проучвано. През миналата година се навършиха 130 години от рождението на бележития български учен-юрист и общественик проф. Любен Диков и 52 години от края на земния му път. Настъпилите след 1990 г. демократични промени позволиха името на проф. Любен Диков да бъде извадено от забрава, наложена по политически и идеологически причини, и следващите поколения юристи да черпят от богатството на неговото научно творчество.

[1] Статията е основана в значителна степен на доклад, изнесен на научна конференция „Правото в неговата социална и икономическа среда. Научни изследвания в памет на проф. Любен Диков“, който е публикуван в Сборник с доклади от Конференцията.

[2] Професор, доктор, катедра „Частноправни науки“, УНСС

Биографични данни

Любен Диков е роден на 5 юли 1895 г. в Оряхово. Подчертаният му интерес към правните науки го води в университета в Женева, където следва право през 1914 г. Историческите събития обаче го подтикват да се завърне в България и да участва в Първата световна война (Петров, 2025). След края й завършва право в Софийския университет през 1919 г. Последователно заема различни длъжности, изискващи юридическо образование – съдебен следовател, прокурор при Оряховския окръжен съд, врачански мирови съдия, член на Софийския окръжен съд (Михайлов, Никова, Георгиева, Захариева, 2018).

В периода 1920 – 1923 г. задълбочава юридическите си познания и изследвания като специализира в университета в Гьотинген, Германия. Там защитава докторска дисертация. Началото на преподавателската му кариера е през 1924 г., когато постъпва като редовен доцент по Гражданско право в Юридическия факултет на Софийския университет. Малко по-късно – през 1925 г., Любен Диков започва да преподава Търговско право в Балканския близкоизточен институт (Свободния университет), чийто приемник е Университетът за национално и световно стопанство. Преподавателската му дейност в Свободния университет продължава почти 20 години – от 1925 до 1944 г., когато по политически причини тя е прекратена. За целите на обучението в Свободния университет проф. Любен Диков издава внушителния двутомен систематичен курс по Търговско право. Първото му издание е още през 1925 г., а второто преработено и допълнено издание, в общ обем от 1030 стр. е издадено от Свободния университет за държавни и стопански науки през 1935 г.

Преподавателската дейност на проф. Любен Диков е впечатляваща. В Софийския университет той чете курсове по: Гражданско право, обща част; Облигационно право (обща и особена част), Семейно право, Вещно право, Наследствено право. Във Висшата кооперативна школа чете Кооперативно право и Търговско право. В Свободния университет – Търговско право. Впечатляващо е, че повечето от преподаваните от него дисциплини проф. Любен Диков успява да обезпечи с издадени качествени учебни курсове – по гражданско, облигационно, семейно и търговско право. През 1927 г. издава и Кооперативно право.

Проф. Любен Диков е заемал важни административни постове в Софийския университет – ректор, декан на Юридическия факултет, 14 години оглавява Катедрата по гражданско право в същия факултет.

Любен Диков е дописен член на БАН от 1935 г., а от 1943 до 1945 г. е редовен член на БАН (академик). През 1946 г. е изключен от БАН, а през 1991 г. посмъртно е възстановен като академик. Той е бил член-кореспон-

дент на Академията по немско право и на Немската академия в Мюнхен (1935). Почетен доктор на университета в Гьотинген (1937) (Михайлов, Никова, Георгиева, Захариева, 2018).

Важно място в кариерата на проф. Любен Диков заема участието му в обществените и държавни дела. Той е определен за арбитър от българска страна в междудържавния арбитраж, създаден по чл. 6 от Крайовската спогодба от 1940 г., който арбитраж следва да разгледа и да се произнесе по финансовите претенции между двете държави (Петров, 2025). През 1935 г. Любен Диков е министър на правосъдието в правителството на П. Златев. През този период той се заема енергично с подготовката и реализацията на идеята за кодифициране на българското гражданско законодателство. Като министър той назначава за секретар на Кодификационната комисия друг изявен цивилист – проф. Петко Венедиков. Създаден е Кодификационен съвет с Наредбата–закон за кодификационния съвет от 1935 г., включващ трима секретари – по един за отделите: частно право и гражданското съдопроизводство; наказателно право и наказателно съдопроизводство и публично право, и 19 членове (Русчев, 2024). Диков насърчава изработването на проект за граждански кодекс на основата на германския BGB, за който се смята, че съдържа по-модерни разрешения в сравнение с френския и италианския граждански кодекси, от които основно са реципирани нашите граждански закони. За съжаление, след края на няколко месечното управление на правителството на П. Златев, инициативата на проф. Диков за създаване на Граждански кодекс не е подкрепена от неговите приемници в Министерството на правосъдието и остава неосъществена и до днес.

Научната и преподавателска кариера на проф. Любен Диков е пресечена от наложилия се с подкрепата на съветската армия комунистически тоталитарен режим. След 1944 г. в разцвета на силите му, само на петдесет години, той е отстранен от преподаване в Софийския и в Свободния университет. С оглед богатото му творчество за периода 1924 – 1944 г. можем само да предполагаме какво е загубила българската правна наука и какво е можел да даде той за още три десетилетия.

Проф. Любен Диков е осъден от народния съд и прекарва три години в затвора. Преустановена е преподавателската му дейност. Макар и предимно със символична стойност наложената от т. нар. Народен съд присъда е отменена от Върховния съд през 1994 г. Проф. Любен Диков напуска земния си път на 19 март 1973 г.

Научно творчество

Впечатляващо е богатството, разностранността и задълбочеността на научното творчество на проф. Любен Диков. За две десетилетия активна преподавателска и научна дейност проф. Любен Диков остави фундаментални трудове в повечето отрасли на частното право. Приносът му в развитието на младото българско частно право е фундаментален и неоспорим. Любен Диков не само има широки и задълбочени познания във всички отрасли на частното ни право, но активно работи и допринася за развитието им. Представената по долу кратка извадка е показателна, макар далеч да не обхваща цялото му творчество – посочени са само някои от основните му разработки в различните частноправни отрасли:

1) **Гражданско право, Обща част**:

1.1. Курс по българско гражданско право, Обща част, 1936 г., 460 стр.;

1.2. Институтът на подставеното лице в гражданското и търговското право, 1923, 192 стр.;

1.3. За подставеното лице;

1.4. Учение за причината на правните сделки и съотношението му към exeptio non adimpleti contractus, Адвокатски преглед, 1925 г.;

1.5. Как трябва да стане кодифицирането на нашето гражданско право, 1929 г.;

1.6. Гражданското право на бъдещето, 1930 – 1931 г.;

1.7. Неотменимост на пълномощието;

1.8. Моралът и правото като фактори, 1934;

1.9. Правната норма и частната воля, 1934.

2) **Облигационно право. Обща част и Особена част**

2.1. Курс по българско гражданско право, Облигационно право. Обща част, 1934, 1938 г., 690 стр.;

2.2. Курс по българско гражданско право, Облигационно право. Особена част, 1947 г., 233 стр.;

2.3. Няколко думи върху съдържанието на чл. 569 от ЗЗД, 1923 г.;

2.4. Може ли едната страна по двустранния договор да прекратява същия едностранно поради неизпълнение на задълженията на съконтрахента й?, 1929 – 1930;

2.5. Приноси към учението за разваляне на двустранните договори по чл. 70 ЗЗД, 1930;

2.6. Проблемата за договаряне сам със себе си според италианската доктрина, 1929 – 1930;

2.7. Абстрактните правни сделки по нашето гражданско право. 1932, 70 стр.;

2.8. Еволюция на понятието договор, 1937 – 1938;

2.9. Преддоговорна отговорност, 1937 – 1938;

2.10. В каква форма следва и може да се изрази обезщетението, което едно лице дължи на другиго заради щетите, които му е причинило със своите виновни действия и кому принадлежи правото на избор в тази насока? 1941 – 1942.

3) Семейно право

3.1. Курс по българско гражданско право. Семейно право, 1937 г., 488 стр.;

3.2. Бракоразводната компетентност на нашата православна църква, 1939 – 1940;

3.3. Кога (в кои случаи) си има място иска за оборване на произхождението? Може ли ответникът да оспори произхождението на дете във форма на възражение в заведени срещу него процес за издръжка?, 1942 – 1943.

4) Търговско право

4.1. Курс по търговско право, том I и II, 1925, 1935, Свободен университет за държавни и стопански науки, 1030 стр.;

4.2. Кооперативно право, 1927, 280 стр.;

4.3. Увеличение на основния капитал на акционерните дружества. 1924;

4.4. Може ли приносителят на един менителничен ефект да изменя, без съгласието на платеца по същия, част от неговото съдържание? 1925;

4.5. Бележки върху законопроекта за държавен контрол върху частните застрахователни дружества, 1926;

4.6. Джиро за шконтиране, 1927;

4.7. Допустимо ли е увеличение на основния капитал на едно акционерно дружество чрез преоценка на инвентара? 1927;

4.8. Законодателни проблеми на акционерното право, 1929;

4.9. Законопроектът за предпазния конкордат, 1931 – 1932;

4.10. Търговски помощник ли е директорът на една популярна банка и може ли да бъде уволнен от тая длъжност без предизвестие. 1935 – 1936;

4.11. Правата, които произтичат от договора за застраховане се прескрибират с изтичане на три години. Срокът е давностен, а не преклузивен, но тече против непълнолетни, 1939 – 1940.

Само посочените по-горе учебни курсове, които обхващат отраслите на общата част на гражданското право, семейното, облигационното и търговското право, са с общ обем около три хиляди печатни страници. Тези курсове се отличават със задълбочен, систематичен и подробен анализ на проблематиката и по днешните стандарти имат монографичен характер – с добре изграден научен апарат, теоретичен анализ и приноси към развитието на правната наука.

От достъпната библиография на творчеството на проф. Любен Диков могат да се преброят над 100 статии. Освен в горепосочените области на общата част на гражданското право, облигационното право, семейното и търговското право, проф. Любен Диков има научни публикации и в областта на вещното право, както и на гражданското съдопроизводство. Всеки учен изследвайки проблеми в областта на гражданското, облигационното, вещното, семейното и търговското право в зависимост от фокуса на изследвания проблем почти винаги се обръща към разработките на проф. Любен Диков.

Всичко казано по-горе е доказателство за многостранните познания на проф. Любен Диков в областта на частното право, както и за завидната му творческа енергия и желание да развива науката за правото. Тази впечатляваща по качество, разностранност и дълбочина научна продукция е концентрирана само в рамките на две десетилетия научна и публикационна активност. За съжаление, почти веднага след установяването на комунистическата диктатура в България Любен Диков е отстранен от преподавателска работа в Софийския университет и в Свободния университет и научната му дейност не намира поле за изява. Прави впечатление, че въпреки отстраняването му някои от основните му курсове са преиздадени през 1946 – 1947 г. – вероятно поради невъзможността да бъдат заменени в такъв кратък срок след преврата.

Курс по търговско право

Особено знаков за историята на Свободния университет и за отдадеността на проф. Любен Диков на преподаването е двутомният му Курс по търговско право (том I и II, 1925, 1935, Свободен университет за държавни и стопански науки, 1030 стр.). Курсът е написан, за да покрие потребностите на студентите в нашия университет и е отпечатан от Свободния университет за държавни и стопански науки. Въпреки, че не е бил предназначен за юристи, както посочва проф. В. Таджер в предговора към фототипното му издание от 1992 г., това „ни най-малко не намалява неговата стойност и използването му както от студенти юристи, така и от юристи в практиката“ (Диков, 1992). Учебникът обхваща цялостно обширната търговскоправна материя и на практика е в обхвата, в който тя се изучава и понастоящем, като единствено не е разгледана материята на несъстоятелността и предпазния конкордат. Курсът по търговско право е написан солидно със сериозен научен апарат и включва стотици бележки под линия. На съответните места авторът излага различните виждания на водещите учени юристи в Германия, Италия, Франция и други европейски държави, прави анализ на тези

виждания и предлага собствена гледна точка съобразно българското законодателство и достиженията на съдебната практика в България.

Друга причина, поради която следва да откроим Курса по търговско право на проф. Любен Диков, е че това на практика е **първият цялостен български учебник по търговско право**. Разбира се, в тези няколко следосвобожденски десетилетия до издаването на учебника търговско право е преподавано и към годината на отпечатване на този забележителен труд. Вече са били публикувани коментара по Търговския закон на проф. Фаденхехт, коментарните томове по Търговския закон на адвоката д-р П. Джидров и записките по търговско право на проф. Венелин Ганев, но цялостен учебен курс от български автор не е бил наличен. Следователно, двутомният Курс по Търговско право на проф. Л. Диков с основание може да се нарече първият български цялостен учебник по Търговско право. Написването на цялостен систематичен курс по тази многообхватна учебна дисциплина каквато е търговското право е едно респектиращо предизвикателство, с което тогава едва 30-годишният Л. Диков се справя блестящо (само за съпоставка първият цялостен курс след възстановяването на търговското право през 1991 г. е написан от девет автори – повечето също преподаватели от УНСС и е отпечатан в университетското ни издателство „Стопанство“ (Рачев, Караниколов, Попов, 1999).

Курсът обхваща традиционната за търговското право проблематика относно субектите на търговското право, представителството, търговските дружества, кооперациите, общите положения за търговските сделки, видовете търговски договори, банковите сделки, превозните договори, застрахователно право и менителнично право.

В няколко подобласти на търговското право приносът на проф. Любен Диков е особено значим. С отдел III на том II от своя Курс по търговско право, озаглавен „Застрахователно право“ той е един от първите български учени юристи, които разглеждат задълбочено застрахователното право в България (Джидров, б.г., с. 1941). Приносът му е отбелязан от д-р П. Джидров, който при изброяване на европейската литература в областта на застрахователното право посочва името на д-р Л. Диков като единствения български автор, включен сред утвърдените изследователи, с позоваване на съответната част от неговия Курс по търговско право (1925 г.). И във двете издания на курса му по търговско право проф. Диков посвещава над 100 страници на анализа на историята на застрахователното право, организацията и надзора върху застрахователните предприятия. Той разглежда подробно и общите положения на застрахователния договор – същина, сключване, права и задължения на страните, прекратяване. Отделя внимание и на

специалните видове застрахователни договори – осигуряване срещу щети и застраховки „живот“.

Значим е и приносът на проф. Л. Диков в изследването на менителничните ефекти. В Част трета от Курса по търговско право, озаглавена „Менителнично право“ и обхващаща 154 страници той разглежда историята на възникването и стопанското значение на менителниците, менителничната способност, реквизитите и съществените елементи на менителничното волеизявление. Подробно са анализирани въпросите, свързани с издаване и приемане на менителницата, прехвърлянето на менителнични ефекти, както и същността, формата и правното действие на джирото, плащането на менителницата, последиците от неплащането.

Проф. Диков изследва също и по опростените форми на менителнични ефекти – записът на заповед и чека. Анализът на реквизитите на менителничните ефекти и техните елементи, както и на абстрактният характер на менителничните ефекти и отражението на каузалното отношение към отношенията, възникващи от менителничния ефект впечатлява със своята задълбоченост и детайлно познаване на проблемите на практиката.

Правото в неговата социална и икономическа среда

За проф. Любен Диков обективното право и съдийската деятелност не са изолирани от социалната и икономическа среда явления. Той не възприема обективното право като самоцелна догматична система. Напротив правото е продукт на социалната и икономическа среда и е средство за решаване на конфликтите в тази среда и за подобряването й. Свидетелство за тези му виждания са и някои от знаковите му научни разработки, като: 1) студията „Исторически и сравнителни изследвания върху същността на съдийската деятелност“; 2) статията „Изменение на договорите от съдията“; и 3) хабилитационния му труд „Институтът на clausula rebus sic stantibus“.

В посочената студия относно съдийската деятелност авторът посочва, че фактори за формирането на правното убеждение на съдията освен действащото право следва да е и „*онази умствена деятелност, която притегля важността, полезността и легитимността на изпадналите в конфликт интереси, която чрез мисловни операции ни образува съждения за това що е полезно, целесъобразно и разумно и що отговаря на нуждите на даден случай“* (Диков, 2010, с. 100)[3]. Проф. Диков смята, че социалният живот на хората е подложен на постоянни преобразования, поради което сами-

[3] Изследването първоначално е публикувано в монографията „Исторически и сравнителни изследвания върху: 1. Грешката в мотива при завещателните разпореждания; 2. Clausula rebus sic stantibus в частното право; 3. Същност на съдийската деятелност”, София: Печатница на Армейския военно-издателски фонд, 1923.

ят правов ред не може да остане непроменлив. Според него присъщата на позитивното право задължителност се крие във властта, с която разполага правовия ред, но и във „*всеобщото признание, че нормите на позитивното право са справедливи и дават полезно разрешение на изникналите конфликти*“(Диков, 2010, с. 101). Според него теоретикът и съдията следва да приспособяват съществуващия правен ред към постоянно менящите се социални условия и изисквания на живота. „*Защото в края на краищата правовият ред служи на живота, на хората – да уреди техните правоотношения, а не обратното*“. Правният ред не може да бъде постоянно променян с оглед от една страна на правната сигурност, а от друга страна, предвид мудността на държавното законодателстване, но задачата на правоприложителя е „*да се нагоди този правов ред чрез тълкуване, аналогия, допълнение и в краен случай изменение към постоянно менящите се социални условия на живота*“ (Диков, 2010, с. 106).

В същата студия проф. Диков разсъждава върху справедливостта, аналогията, празнините в правото. Съдията ще трябва да взема предвид икономическите условия в страната и ще трябва да съгласува правното си убеждение с това що е полезно и целесъобразно, що отговаря на нравите, добрите обичаи и нуждите на всекидневния правен живот. В реда на тези разсъждения той стига до извода, че упражнявайки дейността по попълване празнините в позитивното право „*съдията ще решава с оглед на същите фактори, с оглед на които законодателства и самият законодател, съдията трябва да установи и изработи такива правила и норми, каквито би установил и самият законодател, ако се намираше на негово място.*“ (Диков, 2010, с. 132).

Идеята за необходимата и неразривна връзка между правото и социалната и икономическа среда проф. Диков развива и в статията „Изменение на договорите от съдията“ и хабилитационния му труд „Институтът на clausula rebus sic stantibus“. С тези изследвания той дава своя принос по един, бих го нарекъл драматичен, особено за континенталното европейско право, проблем, а именно: как следва да се изпълнява договорът (частният закон) при непредвидима съществена промяна в социално-икономическата среда, в контекста на която той е сключен.

Въпросът, който се поставя, е дали договорът следва да се изпълнява такъв какъвто е по правилото pacta sunt servanda или правният ред ще допусне неговото изменяване или прекратяване от съда. Тези въпроси придобиват особено остър характер при драстична промяна на социално-икономическата среда – след войни, епидемии, тежки икономически кризи. Именно в такъв период след Първата световна война (наричана от тогавашните ав-

тори Европейската война) младият Любен Диков дава своя солиден научен принос в осмислянето на тези проблеми.

Той твърди, че следва да се отдава значение на настъпилите промени на съществуващите по време на сключването на договора обстоятелства, за да се „*отдаде повече правна справедливост при изпълнението на задълженията… изпълнението на задълженията да стане при условия, отговарящи на нововъзникналите обстоятелства*“. „*Действителните, обективни промени, които настъпват в тази външна обстановка, разместванията на камъните от правната основа на сделката, които са имали мястото, трябва да бъдат в състояние да предизвикат и една промяна в респективните правоотношения, които почиват именно върху тази променена вече правна основа*“ (Диков, 2010, с. 11). В този смисъл е и съждението му в хабилитационния труд, че институтът на clausula rebus sic stantibus е „днес за днес единственото средство, стоящо на разположение на юриста, за да може същият … да постигне повече справедливост при изпълнение на правните задължения“ (Диков, 2010, с. 32).

Развитието на тези идеи доведе до изричното уреждане през 1996 г. в българското право на института на стопанската непоносимост, макар и с единствената разпоредба на чл. 307 ТЗ. Впечатляващо е, че сто години след разработките на проф. Л. Диков българската съдебна практика продължава да проявява учудваща предпазливост при прилагане на този институт, който дава възможност договорът да бъде изменен или прекратен при драстична промяна на социално-икономическата среда спрямо момента на неговото сключване.

Заключение

В заключение можем да обобщим, че научните изследвания на проф. Любен Диков го определят като учен с широк спектър на научни интереси, съизмерим с най-добрите европейски учени юристи. За две десетилетия научна дейност той е оставил в наследство огромна научна продукция, която впечатлява със задълбоченост и обхват на проблематиката. Неговата научна дейност не е умозрителна и самоцелна, а е насочена към модернизиране на българското право и усъвършенстване на правоприлагането, което да позволи равняване с най-напредничавите европейски нации.

Преподавателската му работа е активна и развита в няколко области на частното право. Подплатена е и с качествени и подробно разработени учебни курсове, които от съвременна гледна точка са впечатляващи като обхват, дълбочина на анализа и разбираем език, без да се намалява научната им стойност.

Използвана литература

Джидров, П. (1930). Коментар на Търговския закон. *Том 5: За застрахователните сделки*. Кооперативна печатница „Напредъ“. (Dzhidrov, P., n.d., Commentary on the Commercial Act. Volume 5: On Insurance Transactions. „Napred“ Cooperative Printing House).

Диков, Л. (2010). *Изменение на договорите от съдията*. Фенея. (Първоначално публикувано в Диков, Л. (1923). Исторически и сравнителни изследвания върху: 1. Грешката в мотива при завещателните разпореждания; 2. Clausula rebus sic stantibus в частното право; 3. Същност на съдийската деятелност. Печатница на Армейския военно-издателски фонд). (Dikov, L., 2010, Modification of Contracts by the Judge. Feneya. (Originally published in Dikov, L. (1923). Historical and Comparative Studies on: 1. Error of Motive in Testamentary Dispositions; 2. Clausula rebus sic stantibus in Private Law; 3. The Nature of Judicial Activity. Printing House of the Army Military Publishing Fund).

Диков, Л. (1992). *Курс по търговско право*. (Том I, 3 изд.). Университетско издателство „Св. Климент Охридски“, Предговор към трето издание от проф. В. Таджер. (Dikov, L., 1992, Course in Commercial Law. (Volume I, 3rd ed.). „St. Kliment Ohridski“ University Press; Foreword to the third edition by Prof. V. Tadzher).

Институт за български език. (б.г.). *Речник на българския език* (онлайн). Институт за български език. (Institute for Bulgarian Language, n.d., Dictionary of the Bulgarian Language (online). Institute for Bulgarian Language). https://ibl.bas.bg/rbe/

Михайлов, Я., Никова, Л., Георгиева, Й., Захариева, С. (съст.). (2018). *Алманах на Юридическия факултет при Софийския университет „Св. Климент Охридски“ (1892 – 2017)*. Университетско издателство „Св. Климент Охридски“. (Mihaylov, Ya., Nikova, L., Georgieva, Y., Zaharieva, S. (Eds.), 2018, Almanac of the Faculty of Law at Sofia University „St. Kliment Ohridski“ (1892 – 2017). „St. Kliment Ohridski“ University Press.

Петров, В. (2025). 130 години от рождението на проф. Любен Диков. *Съвременно право*, 1. (Petrov, V., 2025, 130 Years Since the Birth of Prof. Lyuben Dikov. Contemporary Law, 1.

Рачев, Ф., Караниколов, Л., Попов, П. (1999). *Търговско право*. Университетско издателство „Стопанство“. (Rachev, F., Karanikolov, L., Popov, P., 1999, Commercial Law. „Stopanstvo“ University Press.

Русчев, И. (2024). Идеи и проекти за граждански кодекс у нас. *Годишник на Софийския университет „Св. Климент Охридски“*. Юридически факултет, т. 90, 88-127. (Ruschev, I., 2024, Ideas and Drafts for a Civil Code in Bulgaria. Yearbook of Sofia University “St. Kliment Ohridski”. Faculty of Law, Vol. 90, 88-127). https://annual.uni-sofia.bg/index.php/law/article/view/1680

***

PROF. LYUBEN DIKOV – A LIFE DEDICATED TO THE DEVELOPMENT OF LAW AND TEACHING

Prof. Zahari Tormanov, PhD
Department of Private Law
University of National and World Economy
e-mail: ztormanov@unwe.bg

Abstract

Lyuben Dikov was a leading scholar and lecturer in the first half of the 20th century. For nearly two decades, Professor Lyuben Dikov has been teaching at the Free University, delivering courses in Commercial Law – an essential subject for the education and development of future economists and managers. For the needs of the Free University, he prepared and published the first comprehensive course in Commercial Law in Bulgaria, spanning two volumes. His key and fundamental contributions to science are in the fields of civil, obligations, property, family and commercial law.

Keywords: Prof. Lyuben Dikov, development of Bulgarian private law theory, legal modernization, first Bulgarian comprehensive course in commercial law, teaching at the Free University (UNWE)

JEL: K11, K12, K15